

С. М. Бойка,
намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце
С. В. Касценіч,
намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце

Семінар-практыкум
«Праблемнае навучанне: пошук, актыўнасць, самастойнасць»

Матэрыялы для работы груп

Група 3. Тэма. «Залотая осень» (урок изобразительного искусства, 4 класс).

Целі: актуалізаваць веды аб выразіельных сродках жывопісі; расшыраць прадставленні аб колеры як сродку выражэння настроення; савершэнстваваць навыкі работы ў тэхніцы гуаші; развіваць абразное мысленне, колеравае успрыяццё; спосабаваць фарміраванню эмацыянальнага успрыяцця прыроды.

Этап урока: аб'ясненне новага матэрыяла.

(Учыцель расказывае дзецям аб пейзажы, падводзя к тэме, што тэма урока – асенні пейзаж.)

Учыцель. Пейзаж – жанр изобразительного искусства или отдельное произведение, в котором основным предметом изображения является природа. Пейзажи подразделяются на городские, сельские, морские, индустриальные.

Пачэму пейзажы так называюцца? Укажыце іх адрознічальныя прызнакі. (Адказы дзяцей.)

Сёння мы выконім пейзаж, паказав красату асенняй прыроды. Для гэтага іспользуецца багаты колорыт красак (деманстрацыя наглядных матэрыялаў).

Заданне. *Сздайце праблемную сітуацыю, рэшаю якую дзеці самі змогуць прыйці к выводу, што на ўроку яны будуць рысаваць імянна асенні пейзаж.*

Група 4. Тэма «Адзінка вымярэння даўжыні – метр» (урок матэматыкі, 2 клас).

Мэта: пазнаёміць дзяцей з новай адзінкай даўжыні- метрам; арганізаваць дзейнасць вучняў па вывучэнні новай адзінкі даўжыні і яе практычнай значнасці; садзейнічаць развіццю ўмення пераводзіць меншыя адзінкі ў большыя і наадварот; развіваць увагу, лагічнае мысленне, уменне бачыць праблему, ставіць перад сабой мэту і дамагацца яе рэалізацыі; выхоўваць цікавасць да матэматыкі.

Этап урока: знаёмства з новым матэрыялам.

Настаўнік. На дошцы запісаны розныя адзінкі вымярэння. Ці можна іх размеркаваць па групах? (Сантыметр, кілаграм, гадзіна, дэцыметр, секунда, грам, хвіліна – адзінкі даўжыні, масы, часу.)

Сёння мы будзем вывучаць адзінкі даўжыні. З якімі адзінкамі вымярэння мы знаёміліся на ўроках? (Дэцыметр, сантыметр.) Але не заўсёды зручна карыстацца дэцыметрам і сантыметрам для вымярэння даўжыні. Таму ў людзей і паўстала неабходнасць увесці новую, больш буйную адзінку вымярэння. Гэта – метр.

Заданне. Стварыце праблемную сітуацыю, каб дзеці самі прыйшлі да вывадаў, што ёсць адзінка вымярэння даўжыні, пра якую яны яшчэ не гаварылі на ўроках матэматыкі.

Група 4. Тэма: «Імя существительное как часть речи» (урок русского языка, 6 класс).

Цель: углубленное повторение материала об имени существительном, изученного в начальных классах.

Этап урока: актуализация знаний.

Учитель (подводит к новой теме). Вам уже известно, что имя существительное – это часть речи, которая называет предмет и отвечает на вопросы *кто? что?* (*гость, птица*). Но, с точки зрения грамматики, значение предмета имеют все слова, которые отвечают на вопросы *кто? что?* Поэтому имена существительные называют не только людей, животных или вещи. Признак, качество, действие, состояние тоже могут быть названы с помощью существительных: *голубизна неба, мычание теленка*.

Скажите, что называют выделенные существительные в следующем тексте?

Пень и сирень

– Жаль мне тебя, Сирень, – ворчал Пень, – нет тебе весной ни **отдыха**, ни **покоя**. Чуть придёт время **цветения** – ломают. И утверждают, что надышаться на тебя не могут. А тебе бы только распускаться, цвести да мечтать. Пора тебе избавиться от **мечтательности** да **улыбчивости**. Ветер у тебя в **ветвях**! Никакой серьёзности! бери пример с меня: мне что зима, что весна – всё едино. На меня ничто не действует. Это, как я понимаю, **счастье**!

Сирень не отвечала и не обижалась на **ворчание** Пня. Задумчиво пряча свои глаза в мокрые гроздья, она мечтательно чему-то улыбалась. (По Ю. Степанову).

Задание. Создайте проблемную ситуацию, чтобы дети сами смогли прийти к выводу, что именами существительными могут быть названы не только люди, животные, вещи, но и признак, качество, действие, состояние.